

CEBUANO TRANSLATION

Sekswal nga Kapintasan nga May Kalabutan sa Panagbangi sa Indo-Pasipiko: Pahayag sa Aksyon sa Kumperensya 2025

Baynte singko (25) na ka tuig (25) sukad gipasaka sa UN Security Council ang Resolution 1325 kabahin sa Kababayen-an, Kalinaw ug Seguridad (Women, Peace and Security/WPS), nga nagtawag sa responsibilidad sa mga estado nga tapuson ang sekswal nga kapintasan. Ug napulog tulo (13) na ka tuig sukad gipasar ang Resolution 1820, nga nagsaway sa pagpanglugos ug ubang porma sa sekswal nga kapintasan isip hinagiban sa giyera, krimen sa gubat, krimen batok sa katawhan, ug buhat sa genocide.

Kapin sa 200 ka delegado ang mitambong sa 'Justice Denied: Fighting Widespread Impunity for Conflict-Related Sexual Violence (CRSV)' nga Kumperensya niadtong Hunyo 2–3, 2025, ang unang internasyonal nga kumperensya nga gitigom aron tutukan gyud ang padayon nga paglungtad sa CRSV sa rehiyon sa Indo-Pasipiko. Ang kumperensya naghiusa sa global nga panaghisgot kabahin sa pagpugong sa CRSV ug mga survivor-centred nga pamaagi uban sa kasamtangang kahimtang sa serbisyo ug hustisya para sa mga survivor sa CRSV sa rehiyon.

Mga survivor, mga tigdukiduki, civil society organizations, internasyonal nga mga organisasyon, ug mga estado naghisgot bahin sa mga kahimtang sa Indo-Pasipiko diin nagpadayon ang [CRSV](#).

Ang mga survivor (ug mga biktima) sa sistematikong sekswal nga kapintasan nga may kalabutan sa panagbangi mao ang mga hamtong, mga bata, ug tanang gender. Karon, nisaka pa gyud ang kaso sa CRSV, bisan pa sa internasyonal nga mga saad nga tapuson kini. Ang impunidad sa maong kapintasan sobra na ka grabe sa mga lugar nga mahuyang ug puno sa kagubot. Apan imbes nga mapalapdan ang luwas ug sayon nga pagtabang sa mga survivor, nagkagamay hinuon ang ilang maadtuan.

Ang rehiyon sa Indo-Pasipiko usa ka sentro sa pagtuon, aktibismo ug mga tinuod nga kasinatian kabahin sa CRSV.

Ang Indo-Pacific usa ka sentrong dapit sa pagkat-on, pagpakabana, ug mga kasinatian kabahin sa CRSV. Ang mga partisipante sa konferensya nagtumbok og mga prayoridad nga buhat isip timaan sa ilang tinguha nga masiguro ang mga katungod, pag-atiman, dignidad, hustisya, ug kagawasan para sa tibuok Indo-Pacific.

Kasabutan sa Kumperensya:

Ang sexual nga kapintasan kabahin sa sistematikong, mapugnganong, organisado ug politikal nga kapintasan nga nagagamot sa diskriminasyon ug dili pagkakapareho base sa gender.

Ang trauma nga gidala sa kolonyal nga CRSV ug ang kadaut nga dala niini nagpadayon hangtod karon.

Ang tanan nga tubag sa maong kapintasan kinahanglan nakasentro sa mga nakalahutay ug sensitibo sa trauma (survivor-centered ug trauma-informed). Nagpasabot kini nga ang matag programa kinahanglan unahon ang mga panginahanglan, kaluwasan, ug prayoridad sa mga nakalahutay kaysa sa ebidensya, kahusayan, ug mga target sa performance.

Ang mga tubag nga nakasentro sa mga survivor nagkinahanglan og mga kampion gikan sa tanang sektor nga nalambigit sa pagpugong ug pagtubag sa CRSV, sama sa sektor sa kahimsog, edukasyon, kapulisan, balaod, forensics, media, digital nga teknolohiya, ug militar/seguridad.

Ang survivor-centred nga tubag nanginahanglan og mga kampion sa tanang sektor nga nalambigit sa paglikay ug pagtubag sa CRSV, lakip ang panglawas, edukasyon, kapulisan, balaod, forensics, media, digital nga teknolohiya, ug militar/seguridad.

Hatagi og kahigayunan ang mga survivor nga makapaambit sa ilang mga kasinatian; siguroha nga maminaw kita pag-ayo ug ampingan ang ilang mga panaysay. Ang pagpamati ug pagpahibalo sa tingog ug kasinatian sa mga survivor importante alang sa hustisya ug pagpugong sa sekswal nga kapintasan, pinaagi man kini sa rekording nga testimonya, publikasyon, arte, musika, sayaw, pelikula, ug uban pang mga pamaagi sa pagpahayag ug pagpang-ayo.

Panawagan sa pagpamuhunan sa mga Estado, Multilateral nga Organisasyon ug mga Donor:

Sa Paglikay sa CRSV:

Ilhon ug suportahan ang mga programa nga mitubag sa sosyal nga mga norma, pinaagi sa pakig-alayon sa lokal nga mga organisasyon sa katungod, aron maminusan ug tapuson ang kapintasan batok sa kababayan-an ug ipromote ang gender-inclusive nga mga pamaagi.

Mokomiter sa National ug Regional nga WPS Action Plans aron matino ang klaro nga mga mekanismo ug linya sa responsibilidad para sa pagmonitor ug pagreport sa CRSV.

Sa Pagsuporta sa Pagkaayo sa mga Survivor:

Hatagi og prayoridad ang mga transformative nga reparasyon, lakip na ang dali ug pansamantalang mga lakang, isip usa ka katungod sa tawo ug hinungdanon alang sa pagkaayo sa indibidwal ug komunidad. Dili kini nagkinahanglan og kriminal nga pagsubpo aron ipatuman.

Muinvest sa mga proyekto sa commemorative justice nga gipangulohan sa mga survivors ug mga programa sa komunidad nga mitutok sa partisipasyon sa tanang henerasyon.

Siguraduhon nga ang transitional justice adunay short, medium, ug long-term nga mga lakang, uban ang padayon nga suporta ug serbisyo para sa mga survivors ug sa komunidad.

Sa Pagtubag sa CRSV:

Hatagan og prayoridad ang paghatag sa trauma-informed, survivor-centred, luwas, dali maakses, ug inclusive nga mga serbisyo sa pag-atiman.

Magtukod og survivor-centred ug trauma-informed nga dokumentasyon ug imbestigasyon nga proseso.

Muinvest sa research ug mga programa nga motuki og bag-ong pamaagi sa dokumentasyon ug imbestigasyon nga dili makapahimulos, makapasakit o makapabalik sa kasakit sa mga survivors.

Suportahan ang dokumentasyon ug imbestigasyon nga ecosystem sa lebel sa estado, uban ang regional ug international nga suporta sa paghimo og mga kaso nga universal ang hurisdiksyon.

Siguraduhon nga ang dokumentasyon ug imbestigasyon gipangulohan og gihimo kauban ang mga survivors ug ang paaigi kay luwas ug etikal, sama sa [Murad Code](#).

Isalikway ang mga kasabotan sa kalinaw ug/o mga aktor sa estado nga nagahatag og amnestiya sa mga combatante/manggubat.

Mga Musunod nga Lakang sa CEVAW:

1. Magtukod og Indo-Pacific CRSV Collaborative Network nga abli sa tanan, aron maatubang ang mga kakulangan ug maambit ang kahibalo sa research, praktis ug polisiya.
2. Magpahigayon og biennial nga konferensya bahin sa CRSV sa Indo-Pacific, nga masiguro nga masakop ang tanang aspeto sa pag-awhag, panukiduki, praktis, ug polisiya kabahin sa CRSV.
3. Mupasiugda og kahigayonan sa research ug publication uban sa mga survivor ug survivor-advocacy groups.